

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

RÉGÉSZETI FEJEZET

TISZATENYŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ

KÉSZÍTETTE:
MALI PÉTER
RÉGÉSZ, ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZAKÉRTŐ
SZOLNOK, 2019. JÚNIUS
e-mail: malip@djm.hu

Jelen örökségvédelmi hatástanulmány a BABILON Istar Építész Iroda Kft. megbízásából készült. Az örökségvédelmi hatástanulmány készítését a településrendezési eljárás során a 2001. évi LXIV. törvény jelenleg hatályos változatában a 85/A.§ (1-3) bekezdése írja elő

Jelen örökségvédelmi tanulmány a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendeletben 83-84.§ alatt megfogalmazott tartalmi előírások figyelembe vételével készült.

TARTALOMJEGYZÉK

<i>I. MÓDSZERTANI KÉRDÉSEK – JOGSZABÁLYOK</i>	4
<i>II. ÁLTALÁNOS GEOGRÁFIAI-RÉGÉSZETI ÉRTÉKELÉS [1. Örökségvédelmi vizsgálat; a)],</i>	6
<i>II.1. Földrajzi bevezetés és településrégészeti jellemzők</i>	6
<i>II.2. A belterület különleges földrajzi-régészeti értékelhetősége</i>	7
<i>III. A RÉGÉSZETI VÉDETTSÉG RÉSZLETEZÉSE [1. Örökségvédelmi vizsgálat b)]</i>	7
<i>III.1. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek</i>	7
III.1.1. Feltétlenül kikerülendő, földmunkával nem bolygatható lelőhelyek (1. kategória).....	7
III.1.2. Megelőző feltárást igénylő régészeti lelőhelyek (2. kategória)	8
<i>IV. HATÁSELEMZÉS: A TELEPÜLÉSTERVEZÉSI KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ MÓDOSÍTÁSOK ÉS A RÉGÉSZETI VÉDETTSÉG VISZONYA</i>	9
<i>V. ÖSSZEFOGLALÁS</i>	10
<i>VI. Mellékletek</i>	12
<i>VI.1. Magyarázat a mellékletekhez</i>	12
VI.1.1. Összesítő táblázat:	12
VI.1.2. Régészeti lelőhelyek és tervezett fejlesztések térképe:.....	12

I. MÓDSZERTANI KÉRDÉSEK – JOGSZABÁLYOK

2001. évi LXIV. törvény 85/A. § (1) írja elő. „Örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település településfejlesztési koncepciójának kidolgozása során. Ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni.” Nem kell örökségvédelmi hatástanulmányt készíteni, ha az Étv. 8. § (2) bekezdése szerinti véleményezési eljárásban az illetékes államigazgatási szerv véleménye szerint a rendezés alá vont terület örökségvédelmi szempontból nem érintett.

(2) Az örökségvédelmi hatástanulmányban megfogalmazott értékvédelmi terv szerint kell meghatározni az örökségvédelemmel érintett területekre vonatkozó településfejlesztési és településrendezési eszközöket.

(3) A hatóság örökségvédelmi hatástanulmány készítését írhatja elő jogszabályban meghatározott esetekben.”

Ha a fenti törvényt, a törvény szellemének megfelelően, a régészeti örökség védelmében értelmezzük, akkor a legfontosabbnak azt tarthatjuk, ha a tervezett települési módosítások, építkezések lehetőleg nem érintik a régészeti lelőhelyeket (Kötv. 2001. évi LXIV. törvény „19. § (1) A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal - beleértve az ásványi vagyontermelését is - (a továbbiakban: fejlesztések, beruházások) a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon el kell kerülni.

(2) A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. Amennyiben a feltáráson előkerülő régészeti leletek a helyszínen nem őrizhetők meg, azokat kormányrendeletben meghatározottak szerint kell elhelyezni.”)

A régészeti védettség Tiszatenyőn előforduló főformája a *nyilvántartott régészeti lelőhely (1-2. kategória)* (Kötv. 2001. évi LXIV. törvény Értelmező rendelkezések, „7. § 35. Régészeti lelőhely: földrajzilag körülhatárolható terület, amelyen a régészeti örökség elemei történeti összefüggéseikben található.”)

Régészeti érdekű terület (3. kategória) (Kötv. 2001. évi LXIV. törvény Értelmező rendelkezések, Régészeti érdekű terület: valamennyi terület, természetes vagy mesterséges üreg és a vízmedrek azon része, amelyen, illetve amelyben régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető). A természetföldrajzilag valószínűsíthető, vízmentes kiemelkedések potenciális régészeti érdekű területként kezelendők.

A minél teljesebb településrégészeti rekonstrukció azért kulcsfontosságú, mert az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti fejezetének éppúgy célja a leletek - lelőhelyek megmentése, védelme, mint a beruházások elősegítése azzal, hogy felhívja a figyelmet a lelőhelyekre, a feltárásukkal járó költségekre (melyek A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. Törvény értelmében a beruházót terhelik), a feltárások időtartamára, a feltétlenül kikerülendő, szigorúan védett helyekre, hogy — lehetőség szerint — csak elvétve fordulhasson elő, hogy a már folyó kivitelezési munkálatokat kelljen hosszú hónapokra felfüggeszteni a nem várt leletek előkerülése miatt.

A **nyilvántartott lelőhelyek** Tiszatenyőn a **beruházóra háruló kötelezettségek** szempontjából két kategóriába sorolhatók.

1. A feltétlenül kikerülendő lelőhelyek: a halmok (településdombok és/vagy temetkezési helyek) (A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján természetvédelem

alatt is állnak), esetleg a középkori templomhelyek és más kiemelt jelentőségű, védett lelőhelyek.

A halmokkal kapcsolatban fontos tudnivaló, hogy nem csupán magának a halomnak a bolygatása tilos, hanem 30 méteres körzetén belül minden talajmózzgatással járó munka.

2. Megelőző feltárássra kötelezett régészeti lelőhelyek. A többi nyilvántartott lelőhely, amennyiben a beruházást másutt nem lehet megvalósítani.

(Idézett törvény 22. § (2) A földmunkával járó beruházások előkészítése során előzetes régészeti dokumentáció készíthető, különösen a földterület-kiválasztáshoz és nyomvonal-kijelöléshez. Nem nagyberuházás esetén a beruházó az előzetes régészeti dokumentáció készítésével feltárássra jogosult intézményt bízhat meg.

(2a) A földmunkával járó, nagyberuházásnak nem minősülő, új nyomvonalú, külterületi közútépítések előkészítése során a beruházó a régészeti érintettség felderítése érdekében a feltárássra jogosult intézménnyel előzetes régészeti dokumentációt köteles készíttetni a kerékpárút kivételével.

(2b) A nagyberuházásnak nem minősülő, földmunkával járó beruházások előkészítése során az előzetes régészeti dokumentáció tartalmi elemeire a 23/C. § (2) és (5) bekezdésében, valamint a 23/D. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(3) A nyilvántartási adatok és - ha rendelkezésre áll - az előzetes régészeti dokumentáció adatai, valamint a beruházás régészeti örökségre gyakorolt hatása alapján a védettségi fokozat figyelembevételével a hatóság - jogszabályban meghatározottak szerint - a megelőző feltáráss keretében

a) régészeti megfigyelést ír elő, ha

aa) a tervezett tevékenység nem vagy csak csekély mértékben érinti a nyilvántartott régészeti lelőhelyet és a régészeti örökség elemeit,

ab) a régészeti örökség elemeinek előfordulása szórványos,

ac) a beruházással kapcsolatos földmunka mélysége nem éri el a régészeti örökség elemeinek jelentkezési szintjét,

ad) a nyilvántartott régészeti lelőhely beruházással érintett területét korábban földmunkával bolygatták, vagy

ae) a beruházás műszaki jellege miatt a régészeti feladatellátás más módon nem végezhető el,

b) próbafeltárást ír elő - jogszabályban meghatározott kivételekkel -, ha

ba) előzetes régészeti dokumentáció nem áll rendelkezésre, vagy annak készítéséhez jogszabályban meghatározottak szerint nem végeztek próbafeltárást,

bb) földkiemeléssel nem járó alapozási technikával tervezett beruházás valósul meg,

bc) a nyilvántartott régészeti lelőhely jellege, intenzitása, térbeli kiterjedése vagy rétegsora nem ismert,

c) teljes felületű feltárást ír elő, ha

ca) a beruházással érintett lelőhely vagy lelőhelyrész hazánk múltjának kiemelkedő fontosságú forrása,

cb) a beruházás történeti városmag területén valósul meg,

d) teljes felületű feltárást írhat elő, ha a feltáráss a tudományos ismereteket várhatóan jelentős új eredményekkel gazdagítja.

(4) A hatóság a (3) bekezdés a-d) pontjában meghatározott régészeti feladatokat a lelőhely különböző részei vonatkozásában eltérően is meghatározhatja.

Tájékoztató adatok:

A beruházással kapcsolatos régészeti feladatok tekintetében az örökségvédelmi szakhatóság állásfoglalása a mérvadó. (68/2018. (IV. 9.) Korm. Rendelet a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról. E rendeletben, valamint más jogszabályokban meghatározott, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével (a továbbiakban: örökségvédelem) kapcsolatos hatósági feladatok ellátására

„a) örökségvédelmi hatóságként (a továbbiakban: hatóság) a c) és d) pontban meghatározott feladatok kivételével az 1. mellékletben felsorolt járási (fővárosi kerületi) hivatalt (a továbbiakban: járási hivatal) az 1. mellékletben meghatározott illetékességi területtel, ... jelöli ki.”

Tiszatenyő esetében: JNSZM KH Szolnoki Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, Jász-Nagykun-Szolnok megyei illetékességi területtel)

Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti fejezetének célja a lelőhelyek részletes ismertetése abból a célból, hogy a településrendezési koncepcióban ill. tervekben szereplő módosításoknak, fejlesztéseknek a hatása a régészeti örökség egyes elemeire nézve felmérhető legyen, s ezáltal a beruházó számára tájékoztatásul szolgáljon a rá váró kötelezettségekről.

Fontos tudnivaló: A terepbejárással, próbaásatással vagy szakfelügyelettel ill. az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésével nem zárulnak le okvetlenül a régészeti tennivalók. E munkák a felderítést célozzák, azok eredményétől függően további régészeti kutatásokra, azaz megelőző feltárássra is szükség lehet.

Kiegészítő megjegyzések

A nyilvántartott lelőhelyek listáját a Miniszterelnökség központi adatbázisa alapján veszem sorra. Ez a lista a 2019. júniusi állapotot tükrözi. Eszerint jelenleg, Tiszatenyő közigazgatási területén belül a lista 1-3. számjegyig veszi sorba az nyilvántartásban rögzített helyszínű régészeti lelőhelyeket. A 4. szám alatt található lelőhely Törökszentmiklós területéhez van hibásan csatolva, de Tiszatenyő közigazgatási területére esik. 5. szám alatt egy jelenleg folyamatban lévő nyilvántartásba vétel alatt található lelőhely van.

II. ÁLTALÁNOS GEOGRÁFIAI-RÉGÉSZETI ÉRTÉKELÉS [1. Örökségvédelmi vizsgálat; a)]¹,

II.1. Földrajzi bevezetés és településrégészeti jellemzők

A település a megye kisebb községei közé tartozik, területe csupán 2355 hektár. Tiszatenyő Törökszentmiklós, Szajol, Mezőtúr és Kengyel között található, egykori Tisza medrek között elterülő lösz síkon, természetes vízfolyása nincs.

Tenyő települése a középkorból ismert, amikor is egy monostor állt a területén. Ez a középkori Tenyő település mára azonosításra került és a mai Szajol területére esik. A török időkben a lakosság csökken, de a település fennmarad, hogy végül a Rákóczi-szabadságharc

¹ 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 14. melléklet 1., 1.1.

idején néptelenedjen el. Ettől kezdve Törökszentmiklóshoz tartozik a terület Tenyő-pusztá néven.²

Ezen a Tenyő-pusztán a második katonai felmérés térképén találunk először a mai Tiszatenyő területén tanyákat, amelyek közül a legnagyobb az Adler-tanya. A harmadik katonai felmérés idején a tanyák száma növekszik a területen és a földbirtokos családról Almásy pusztá elnevezést kap a terület. A település mai magja az 1941-es katonai felmérésen már áll, amely előrevetíti az 1950-es önállósodását a területnek Törökszentmiklóstól.

A településen szisztematikus régészeti kutatás nem zajlott, így ismereteink hiányosak. A természetföldrajzi jellege miatt a területnek – nincsen természetes vízfolyás, löszplató – a régészeti korokban történő emberi tevékenységek nyoma szórványos, a település közigazgatási területén nincsen frekvenciált megtelepedésre alkalmas rész. A legkorábbi emberi nyom a településen a késő rézkorra keltezhető halmok jelenléte, amelyeket csak egy római kori szarmata megtelepedési nyom egészít ki.

II.2. A belterület különleges földrajzi-régészeti értékelhetősége

E tanulmányok célkitűzését figyelembe véve, a belterület, azaz jelen esetben maga a falu, speciális vagy még inkább, ellentmondásos területnek tekinthető. Minden település, így Tiszatenyő is, előreláthatólag a legtöbb fejlesztést, beruházást a belterületen kívánja megvalósítani: Itt épülnek a házak, üzletek, létesülnek parkok, szabadidő központok, falusi turizmust szolgáló változtatások stb.— minden, mely a lakosság érdekeit szolgálja. *A település központja, majd a köré csoportosuló épületek sora, az alapító ősök bölcsességének köszönhetően, az esetek többségében, a földrajzilag legoptimálisabb területet foglalja el.* Feltételezhetjük tehát, hogy a mai településen, az álló házak alatt-között őskori, ókori, népvándorlás kori, középkori lelőhelyek bújnak meg, melyeket éppen a beépítettség miatt nem tudunk feltérképezni, s csak földmunka során véletlenül kerülhetnek felszínre. Mindezek folytán az a furcsa helyzet áll elő, hogy a múzeumi nyilvántartások alapján éppen a letelepedésre mindenkor legalkalmasabb terület tűnik régészetileg ritkán lakott övezetnek. A valóságban azonban a belterületen minden “kapavágásnál” számítani kell leletek előkerülésére, ezért itt fokozott figyelem szükséges.

III. A RÉGÉSZETI VÉDETTSÉG RÉSZLETEZÉSE [1. Örökségvédelmi vizsgálat b)]³

III.1. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek

III.1.1. Feltétlenül kikerülendő, földmunkával nem bolygatható lelőhelyek (1. kategória)

Az ebbe a kategóriába tartozó lelőhelyek (földvárak, kunhalmok) a természetvédelmi törvény értelmében is védelem alatt állnak.

² Kertész R. – Pálóczi Horváth A. – Ádám M.: A középkori Tenyő és a Szent Péter-monostor azonosítása. TISICUM XXVI. (2018.) 183-212.

³ 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 14. melléklet 1., 1.3., 1.3.3.

Az 1996. évi LIII. számú, a természet védelméről szóló törvény ab ovo kimondja védettségüket: 23 § (2) bekezdés: „(2) E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.”

[f) a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak;

g) a földvár olyan védelmi céllal létesített vonalas vagy zárt alakzatú földmű, amely azonosíthatóan fennmaradt domborzati elemként történeti, kulturális örökségi, felszínalaktani, illetve tájképi értéket képvisel.]

A halmok az ásatási eredmények alapján a rézkorban Kelet-Európa sztyepp-vidékéről területünkre érkezett (Kr. e. 3500 – 3000 táján) népesség síremlékei, melyeket a későbbi korokban, elsősorban a középkorban előszeretettel használtak megtelepedésre, templomépítésre, utólagos temetkezésre – akár a kunok idejében is. (Innen származik népi elnevezésük, a kunhalom is.) Az Alföld síkságából látványosan kiemelkedő, rendszerint kör alapú, meredek lejtőjű, különböző magasságú, jelentős régészeti és tájképi értéket képviselő halmok bolygatása, elhordása, alakjuk megváltoztatása törvényileg tilos és feltétlenül elkerülendő.

1. lelőhely: Kerekegyházi-Kettős-halom⁴

A belterülettől 1,6 km-re délre a kengyeli határban, az út nyugati oldalán található feltehetően rézkori kettős halom.

2. lelőhely: Köves-halom⁵

A település nyugati szélén a szajoli határban található, részben elbányászott rézkori halom.

3. lelőhely: Mária-halom⁶

A település belterületétől 1,8 km távolságra, délnyugatra található részben elbányászott rézkori halom.

4. lelőhely: Öcsödi-Kettős-halom⁷

A település belterületétől keletre, 1 km távolságra a Halom-dűlőben található, feltehetően rézkori kettős halom. A nyilvántartásban hibásan Törökszentmiklóshoz van kapcsolva.

III.1.2. Megelőző feltárást igénylő régészeti lelőhelyek (2. kategória)

5. lelőhely: Tenyő-pusztá⁸

A belterülettől nyugatra, nagyjából 2 kilométer távolságra, a vasúttól délre egy kisebb mélyedés területén fémkeresős vizsgálatok folyamán római kori szarmata leletanyag került elő innen.

⁴ Szolnok megye tiszántúli területének kunhalmjai [Zounuk 3 (1988) 349-410.] LAZON: 32841

⁵ Szolnok megye tiszántúli területének kunhalmjai [Zounuk 3 (1988) 349-410.] LAZON: 32842.

⁶ Régészeti lelőhelyek helyrajzi számos adatai - Zagyvarékas, Vezseny, Tószeg, Tomajmonostora, Tiszavá [KÖH 600/975/2006.] LAZON 32840

⁷ Szolnok megye tiszántúli területének kunhalmjai [Zounuk 3 (1988) 349-410.] LAZON 32849

⁸ Nyilvántartásba vételi eljárás alatt álló terület.

A világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területek, valamint az országos építészeti örökség elemei vonatkozásában (tekintettel azok hiányára) a vizsgálat Tiszatenyő esetében nem releváns.

IV. HATÁSELEMZÉS: A TELEPÜLÉSTERVEZÉSI KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ MÓDOSÍTÁSOK ÉS A RÉGÉSZETI VÉDETTSÉG VISZONYA

Az önkormányzat a település közigazgatási határán belül 8 helyen tervez fejlesztést, beruházást. Ezek közül 6 esik belterületre és 2 külterületre.

Belterület

- ◆ **I. Hrsz: 159, 160, 161, 162, 163, 164 és 165 telkek közpark övezetbe átsorolása**

Helyszín: A belterület központjában, az iskola mellett.

— *A jelölt területen régészeti lelőhely nem ismert. A változtatás örökségvédelmi szempontból nem jelent változást.*

- ◆ **II. Hrsz: 476/25, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572 és 573 telkek általános mezőgazdasági övezetbe visszasorolása**

Helyszín: A belterület nyugat-északnyugati szélén, beépítetlen területen.

— *A jelölt területen régészeti lelőhely nem ismert. A változtatás örökségvédelmi szempontból nem jelent változást.*

- ◆ **III. Hrsz: 437, 438, 440, 441, 442, 444, 445/2, 445/3, 445/5, 445/6, 446 és 447 telkek általános mezőgazdasági övezetbe visszasorolása**

Helyszín: A belterület észak-északnyugati szélén, beépítetlen területen.

— *A jelölt területen régészeti lelőhely nem ismert. A változtatás örökségvédelmi szempontból nem jelent változást.*

- ◆ **IV. Hrsz: 426, 436, 434/1, 434/4 és 435 telkek ipari gazdasági építési övezetbe átsorolása**

Helyszín: A belterület északkeleti sarkában egy enyhe északi tájolású lejtőn.

— *A területen régészeti lelőhelyet nem ismerünk. A természetföldrajzi jellegzetességek sem valószínűsítenek régészeti lelőhelyet, de az alacsony kutatottság miatt földmunkák esetén régészeti felügyelet javasolt.*

E kérdésben azonban örökségvédelmi az szakhatóság dönt. A szakhatóság Tiszatenyő esetében: JNSZM KH Szolnoki Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megyei illetékességi területtel.

- ◆ **V. Hrsz: 436 és 434/4 telkeken a lakóterülettől való elválasztás céljából 30 m széles védőerdősáv kialakítása**

Helyszín: A belterület északkeleti sarkában egy enyhe északi tájolású lejtőn

— *Bár a belterület területén található, a beruházás minősége régészeti örökségvédelmi szempontokat nem veszélyeztet.*

- ◆ **VI. Hrsz: 434/3 telek K/KM különleges közmű építési övezetbe sorolása**

Helyszín: A belterület északkeleti sarkában egy enyhe északi tájolású lejtőn

— *A változtatás okát kiváltó gázfogadó állomás már jelenleg is áll a területen. Örökségvédelmi szempontból nem jelent változást.*

Külterület

- ◆ **1. Hrsz: 02/1 és 02/2 telkek belterületbe vonása és ipari gazdasági építési övezetbe sorolása**

Helyszín: A település belterületének jelenlegi határán északkeletre, enyhe északi tájolású lejtőn.

— *A területen régészeti lelőhelyet nem ismerünk. A természetföldrajzi jellegzetességek sem valószínűsítenek régészeti lelőhelyet, de az alacsony kutatottság miatt földmunkák esetén régészeti felügyelet javasolt.*

E kérdésben azonban örökségvédelmi az szakhatóság dönt. A szakhatóság Tiszatenyő esetében: JNSZM KH Szolnoki Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megyei illetékességi területtel.

- ◆ **2. Hrsz: 063/35 telek és a 063/34, 063/36 és 063/58 telkek belterületbe vonása és gazdasági kereskedelmi-szolgáltató építési övezetbe sorolása**

Helyszín: A belterülettől közvetlenül délkeletre, sík területen.

— *A területen régészeti lelőhelyet nem ismerünk. A természetföldrajzi jellegzetességek sem valószínűsítenek régészeti lelőhelyet, de az alacsony kutatottság miatt földmunkák esetén régészeti felügyelet javasolt.*

E kérdésben az örökségvédelmi szakhatóság dönt. A szakhatóság Tiszatenyő esetében: JNSZM KH Szolnoki Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megyei illetékességi területtel.

V. ÖSSZEFOGLALÁS

A község közigazgatási határa 2355 hektár. A település területén módszeres régészeti kutatás még nem történt. Az országos nyilvántartásban és a szakirodalomban 5 régészeti lelőhely érinti a település területét.

A lelőhelyek közül kettő, a fejlesztések során feltétlenül kikerülendő: 1. Kerekegyházi-Kettős-halom, 2. Köves-halom, 3. Mária-halom, 4. Öcsödi-Kettős-halom.

A többi nyilvántartott lelőhelyen – amennyiben valamilyen fejlesztést kívánnak megvalósítani – a törvény megelőző régészeti feltárást ír elő. A jelenlegi, felsorolt fejlesztéseknek a régészeti örökségre gyakorolt hatását az előző fejezetben ismertettem.

Az örökségvédelemmel kapcsolatos kérdésekben azonban mindenkor a JNSZM KH Szolnoki Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály állásfoglalása a mérvadó.

Régészeti érdekű területet külön nem tüntettem fel, de az alacsony kutatottság miatt a természetföldrajzilag indokolt vízmentes kiemelkedések régészeti érdekű területként kezelendők. Továbbá a belterületet teljes egészében régészeti érdekű területnek kell tartanunk.

Fontos tudnivaló, hogy soha nem tudhatjuk, mi rejlik a földben — nemcsak a felsorolt helyeken, hanem bárhol a felszín alatt megbújhatnak leletek. Ezért a földmunkával járó beruházásoknál mindenkor figyeljenek a földből kiforduló tárgyakra, apró cseréptöredékekre, kövekre, csontokra, s jelentsék előkerülésüket a helyi jegyzőnél vagy a megyei hatókörű szolnoki Damjanich János Múzeumban.

Végezetül felhívjuk a figyelmet arra, hogy – a régészeti lelőhelyekre vonatkozóan – a régészeti örökségvédelmi hatástanulmány a címlapon ill. az alul feltüntetett időpontban érvényes állapotot tükrözi. A régészeti kutatások a megye területén továbbra sem állnak meg, a fenti településrégészeti kép ezért módosulhat.

Szolnok, 2019. június 25.

Mali Péter
régész

VI. Mellékletek

VI.1. Magyarázat a mellékletekhez

VI.1.1.Összesítő táblázat:

- Az első oszlopban a lelőhelyek sorszáma szerepel
- A második oszlopban a dűlőnév
- A harmadik oszlopban a lelőhely jellege (Pl.: telep, temető, régészeti érdekű hely stb.)
- A negyedik oszlopban a szükséges ill. javasolt intézkedés
- Az ötödik oszlopban az EOV (Egységes Országos Vetület) térképlap száma
- A hatodik oszlopban a lelőhely középponti EOV koordinátái
- A hetedik oszlopban a lelőhely tengerszint feletti magassága
- A nyolcadik oszlopban a lelőhely állapota, ha van rá adat.
- A kilencedik oszlopban a KÖH azonosítási száma – amennyiben szerepel az adatbázisban.

VI.1.2. Régészeti lelőhelyek és tervezett fejlesztések térképe:

- EOTR térképlapra vetítve a település közigazgatási területe
- A település határain belül található régészeti lelőhelyek a jelen tanulmányban használt számozással.
- A településen tervezett fejlesztések, változtatások jelölése